

NÁZEV MATERIÁLU	Pozice Svazu průmyslu a dopravy ČR k legislativnímu balíčku „Fit for 55“ a k legislativním návrhům: Směrnice o energetické účinnosti (EED), Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED), Nařízení o sdíleném úsilí (ESR), Směrnice o EU ETS, Mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM), Výkonnostních norem pro emise CO ₂ u nových silničních OA a LUV, Nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva (AFIR), Směrnice o zdanění energie (ETD), Sociálnímu klimatickému fondu.
Č. J.	.....
DATUM ZPRACOVÁNÍ	21. září 2021
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Harnych
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	jharnych@sprcr.cz

Jedná se o první komplexnější pozici Svazu průmyslu a dopravy ČR (dále jen jako „SP ČR“) vzniklé na základě diskuse v rámci členské základny.

Stávající rámcové pozice ČR považujeme pouze za prvotní návrhy sloužící k identifikaci hlavních problematických oblastí pro ČR. Rámcové pozice ČR musí zůstat otevřené pro všechny aspekty návrhů a musí být dále diskutovány se všemi zúčastněnými stranami, se kterými budou hledána řešení i s ohledem na pozice ostatních států. Požadujeme, aby byla vedena aktivní diskuse k pozicím ČR k balíčku Fit for 55, včetně vyhodnocení dopadů na jednotlivá odvětví a ekonomiku ČR. Žádáme představitele ČR o zohlednění níže uvedené pozice.

Obecně k balíčku Fit for 55

SP ČR si uvědomuje, že závazek Evropské unie být klimaticky neutrální v roce 2050 vyžaduje i ambicióznější přístup ze strany ČR. Firmy investovaly a investují značné částky v oblasti životního prostředí včetně ochrany klimatu. Stejně tak stále více firem si stanovuje své vlastní ambiciózní cíle a pozitivně hledá dle svých možností cesty, jak na aktuální výzvy co nejlépe reagovat a k plnění cílů přispět. SP ČR chápe postupnou cestu ke klimatické neutralitě jako jednu ze základních transformačních výzev, která nabízí i nové podnikatelské možnosti. V legislativním balíčku Fit for 55 se proto SP ČR snaží hledat podnikatelské příležitosti v postupné dekarbonizaci, zároveň ale upozorňuje, že nová regulace nesmí ohrozit konkurenceschopnost firem v ČR a neúměrně jim zvýšit náklady. Snižování emisí musí být ekonomicky reálné a proveditelné, nesmí vytlačit průmysl a poškodit konkurenceschopnost ČR. Pro český průmysl je zásadní, aby byly respektovány reálné možnosti transformace na nízkouhlíkovou ekonomiku s ohledem na vývoj nejlepších dostupných technologií, specifika jednotlivých sektorů a investiční cykly. Na podporu nových technologií musí být vytvořeny veškeré podmínky, a to jak zajištěním prostředků, podporou VaV či příslušné infrastruktury.

Balíček nových návrhů legislativy je bezpochyby klíčový pro ekonomiku ČR. V některých částech je pro ČR příliš striktní. Balíček významně ovlivní ČR i z pohledu relativně vyšších dodatečných nákladů oproti řadě západním a severským zemím. Pro SP ČR je klíčová otázka dopadů na konkurenceschopnost firem, zohlednění struktury ekonomiky a rozdílů mezi zeměmi. Rámcové pozice ČR musí zdůraznit aspekt konkurenceschopnosti firem a socioekonomické aspekty. V balíčku Fit for 55 není dostatečně řešena koordinace dopadů legislativních aktů EU ETS, ESR, RED a EED, což může vést k překročení 55 % cíle snížení emisí CO₂ v roce 2030. Cílem by mělo být dosáhnout cíle 55 % nákladově efektivním způsobem.

SP ČR požadoval, stejně jako Evropská rada, aby k balíčku byla zpracována studie dopadů na jednotlivé členské státy s environmentálními, ekonomickými a sociálními dopady, což Evropská komise nezpracovala. Hodnocení dopadů jsou předložena pouze odděleně po jednotlivých návrzích. **Chybí komplexní hodnocení dopadů celého legislativního balíčku včetně analýzy dopadů na jednotlivé země a odvětví,** což neumožňuje jeho celistvé posouzení. Proto je potřeba, aby si komplexní hodnocení dopadů a dopadů na ČR zpracovala ČR sama.

Členské státy musí mít možnost stanovit si své národní příspěvky k plnění cílů EU dle svých možností a také mít právo na volbu energetického mixu bez jakékoli diskriminace a včetně zachování principu technologické neutrality. Pro ČR je klíčová role jádra a plynu a opatření v jednotlivých regulatorních návrzích by tyto technologie, ani žádné jiné, např. průmyslové, neměla diskriminovat a vylučovat. Zemní plyn pro ČR musí zůstat minimálně jako tranzitivní palivo. Jak uvedl výkonný místopředseda Frans Timmermans při své návštěvě ČR: „EK bude respektovat energetický mix ČR, podporu OZE, jádra a jako transnitního zdroje rovněž zemní plyn“. Žádáme aby, toto vyjádření bylo uvedeno v rámcových pozicích ČR. SP ČR považuje za zásadní, **aby Česká republika obhájila pozici zemního plynu a jaderné energetiky včetně zajištění toho, aby podpora plynových zdrojů byla možná (např. v Modernizačním fondu) na základě připravovaných nových pravidel pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky a aby role jádra a plynu byla adekvátně zohledněna v taxonomii EU.**

Navýšené ambice vyžadují adekvátní zajištění, že konkurenceschopnost průmyslových odvětví v EU nebude poškozena. Tento princip však není z našeho pohledu v návrzích Komise naplněn a v mnohých ohledech naopak dochází k oslabení opatření proti úniku uhlíku, což je nepřijatelné.

Ambiciózní cíle by měly být namísto mnohdy neadekvátního zpříšňování podporovány pozitivními pobídkami, motivací, efektivním využitím evropských i národních zdrojů, podporou zajištění příslušné infrastruktury, podporou VaV, osvětou, mezinárodní spoluprací a zohledňovat reálný vývoj a specifika jednotlivých sektorů. Programy podpory musí zajistit dostatečné prostředky a být určeny všem firmám neohledě na jejich velikost. Zároveň neúměrný regulatorní tlak na cíle balíčku nesmí vést k výraznému nárůstu cen pro průmysl (spotřebitele) ČR.

V rámci dopravy je třeba stanovovat realistické cíle snižování emisí s respektováním technologické neutrality. Zároveň je třeba více podporovat transformaci mobility a automobilového sektoru, včetně dodavatelského řetězce (v oblasti vzdělávání a rekvalifikaci zaměstnanců atd. či přechodu nákladní dopravy na železnici.

1. Směrnice o energetické účinnosti (EED)

SP ČR považuje energetickou účinnost za důležitou součást postupné dekarbonizace EU. Firmy v oblasti energetické účinnosti investovaly nemalé prostředky a další prostředky investovat plánují. Zároveň naši členové uzavírají dobrovolné dohody vedoucí k úsporám energie. Je třeba pokračovat v programech podpor úspor energie. SP ČR se obává, že stanovení příliš ambiciózních cílů povede k nákladově neefektivitě úspor energie. Národní příspěvky by měly vycházet z národních specifík, ekonomických možností členských států a dopadů na konečné spotřebitele. SP ČR proto nepodporuje navýšení cílů energetické účinnosti dle návrhu Evropské komise a navrhuje se soustředit na splnění stávajících dostatečně ambiciózních cílů nákladově efektivním způsobem.

Hlavní připomínky:

SP ČR:

- se domnívá, že navýšení cíle v energetické účinnosti není nutné pro splnění evropského cíle 55 %, protože dostatečně ambiciózní jsou návrhy EU ETS, ESR a RED;
- považuje **stávající cíl povinných úspor energie v článku 8 za dostatečně ambiciózní**. Splnění cíle dle návrhu by pro ČR znamenalo dodatečné investice nejméně ve výši 600 mld. Kč, spíše však přes 1 bilion Kč investic nad rámec investic k dosažení stávajícího cíle 2030. **Návrh tak pouze výrazně zvyšuje náklady postupné dekarbonizace, která by mohla být provedena efektivnějšími nástroji.** Tento cíl společně s cílem dle článku 4 požadujeme nenavýšovat nebo stanovit cíl pro každý členský stát samostatně s reflektováním technických a ekonomických možností každé členské země jako je tomu např. v ESR nebo v případě stanovení indikativního cíle pro podíl OZE, včetně potřeby zajištění dodatečných prostředků pro ČR pro realizaci dodatečných investic. Úroveň cílů by měly být navázané na národní cíle v ESR;
- považuje za **nezbytné zachovat stávající definici účinného dálkového vytápění** nejméně do konce roku 2025, jak je navrženo. SP ČR nesouhlasí s explicitním určováním podílu energie z obnovitelných zdrojů v definici od 1. ledna 2026;
- požaduje emisní limit 270 gCO₂/kWh v příloze III pro splnění vysokoúčinné KVET **navýšit na 284 gCO₂/kWh** a explicitně stanovit, že limit nabývá účinnosti od 1. ledna 2026 a že se limit nevztahuje na podporu, která byla udělena před nabytím účinnosti směrnice.

Podrobné připomínky SP ČR:

S odkazem definice „efficient district heating“ v **článku 2** na článek 24 lze souhlasit, připomínky k vlastní definici jsou uvedené v připomínce k tomuto článku. S definicí „final user“ souhlasíme, definice již byla zavedena ve stávající směrnici o energetické účinnosti, pouze nebyla uvedena mezi definicemi.

Navrhujeme celý **článek 3** vypustit. Článek je zcela vágní a přináší jen dodatečnou administrativní zátěž pro členské státy bez jakéhokoliv reálného efektu. Princip „energy efficiency first“ je jistě správný, jde však o princip tvorby politik především na evropské úrovni. Evropská legislativa v oblasti energetické účinnosti je dostatečně robustní.

Cíle podle **článku 4 a článku 8** vnímáme jako propojené s cílem 40 % snížení emisí v ESR. Domníváme se, že **úroveň povinných úspor by měla být navázána na cíl úspory emisí v rámci ESR. Nedává smysl nutit státy**

k excesivním úsporám, které přesahují úroveň nezbytnou pro splnění cíle v rámci ESR. Splnění cíle v rámci ETS zajišťuje samotný systém emisního obchodování. Jelikož má ČR v ESR stanoven cíl (26 %) nižší než jiné státy, cíle podle EED by pro ČR měly být také nižší.

Navrhujeme stanovit cíl pro ČR **v článku 4** na úrovni původního cíle článku 3. Nesouhlasíme se zaváděním fakticky závazného vzorce pro příspěvky členských států k cíli energetické účinnosti v příloze I. Příspěvky členských států by měly především zohlednit možnosti jejich naplnění. Pokud má být jedním z parametrů energetická náročnost, pak požadujeme zavést korekci na podíl průmyslu na HDP, aby nebyly znevýhodněny průmyslovější země. Parametr „cost effective energy savings potential contribution“ považujeme za vysoce spekulativní, navíc se odvolává na scénář PRIMES MIX, které je z pohledu členských států i odborné veřejnosti „černou skříňkou“ a výpočet není nijak kontrolovatelný a ověřitelný. Je zcela nepřijatelné, aby byla alokace cíle mezi členské státy vytvářena takto netransparentním způsobem.

Problematické je zvyšování celkové ambice EU v oblasti energetické účinnosti, kdy se při současné úrovni cíle jedná, v případě ČR, o velmi nákladnou cestu snižování emisí skleníkových plynů. Navržené cíle energetické účinnosti a podílu OZE ze strany Evropské komise navíc nejsou konzistentní a **povedou k dalšímu navýšení celkového snížení emisí jako hlavního cíle EU.** Evropská komise sama uvádí, že stávající politiky představují snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 o asi 47 %, což znamená překročení cíle o 7 procentních bodů. Evropská komise dále uvádí, že cíle pro energetickou účinnost nebudou splněny, protože současný cíl 32,5 % nebude dle EK za stávajících politik dosažen (snížení konečné spotřeby energie o 29,4 % a snížení spotřeby primární energie o 29,7 %). Pro dosažení cíle 55 % je třeba dalších 8 procentních bodů, přičemž dodatečný cíl nemusí být dosažen navýšením cíle energetické účinnosti nebo obnovitelných zdrojů, ale např. náhradou fosilních paliv s nižším emisním koeficientem. V návrhu směrnice se uvádí zvýšení cíle energetické účinnosti v konečné spotřebě ze 32,5 % na 36-37 %, tj. o 3,5-4,5 procentního bodu a cíle OZE z 32 na 40 %, tedy o 8 procentních bodů, což znamená překročení potřebných celkových 8 procentních bodů. EU se tak může dostat nad cíl 55 % snížení emisí skleníkových plynů i bez navýšení cíle v energetické účinnosti. Navýšení cíle v energetické účinnosti tak není nutné pro splnění cíle 55 %.

Do písm. d) v odstavci 2 požadujeme doplnit bod „iv. share of industry on GDP“. Pokud má být zohledňována energetická intenzita, je třeba korektně zohlednit také podíl průmyslu na HDP. Státy s vysokým podílem průmyslu na HDP, mezi které patří i Česká republika, mají logicky vyšší energetickou náročnost tvorby HDP. Metodiky stanovení národních příspěvků by tyto státy neměla znevýhodňovat.

Dále upozorňujeme, že některé technologie pro postupnou dekarbonizaci průmyslu budou znamenat výrazný nárůst spotřeby primární energie. Revize musí zohledňovat fakt, že během následujících let dojde vlivem masivní elektrifikace průmyslových výroby i dalších sektorů k prudkému nárůstu spotřeby elektřiny. Revize však zmiňuje cíl snížení spotřeby energie.

S navýšením ambicí **v člancích 5 a 6** souhlasíme.

V **článku 7** by povinnost promítat energetickou účinnost do všech nadlimitních veřejných zakázek neměla dopadnout na sektorové zadavatele. Požadavky jsou zjevně tvořeny pro veřejný sektor, nicméně směrnice nařizuje jejich aplikaci i na tzv. sektorové zadavatele. To však nejsou vždy subjekty hospodařící s veřejnými prostředky. Navíc v případě energetiky tyto subjekty podléhají další regulaci podle směrnice a nedává tudíž smysl je regulovat dvakrát.

Stávající cíl dle článku 8 je dostatečně ambiciózní. Splnění 1,5 % konečné spotřeby energie od roku 2024 znamená nárůst cíle kumulovaných úspor 2030 z 464 PJ na asi 674 PJ. **Pro ČR bude splnění cíle extrémně nákladné** a znamenalo by nejméně o dodatečných 600 mld. Kč, spíše však hodně přes 1000 mld. Kč dodatečných investic nad rámec investic k dosažení stávajícího cíle 2030. Další náklady bude znamenat převedení části požadavku z cíle 204,4 PJ pro rok 2020, který ČR nesplní. Omezení započitatelnosti úspor energie požadujeme na základě principu technologické neutrality odstranit. Pro nákladově efektivní dosažení cíle úspor energie musí být umožněno započítávání úspor energie z opatření přechodu z fosilních paliv, opatření v EU ETS, v oblasti budov a dopravy, v distribuci energie včetně dálkového vytápění započitatelné do cíle povinných úspor – viz odst. 8 písm. c). Možná řešení jako je např. zavedení flexibilit, snížení povinnosti z 1,5 % na nižší hodnotu nebo stanovení cíle, který bude respektovat specifika členského státu, pro každý členský stát samostatně, je třeba diskutovat na národní a posléze evropské úrovni, neboť s plněním cíle úspor nemá dlouhodobé problémy pouze ČR, ale i jiné členské státy. Rámcová pozice ČR by měla být obecná a neuzavřená k úpravě a návrhu konkrétních řešení. Dále nesouhlasíme, aby se cíl 1,5 % automaticky vztahoval i na období po roce 2030. Předregistrační výzva programu ENER G ETS Modernizačního fondu ukázala, že potenciál pro investiční opatření v průmyslu je vyšší (32,7 mld. Kč) než stávající alokace (20 mld. Kč). Bohužel MPO odmítlo připomínku SP ČR k podpoře úspor energie v průmyslu v Národním plánu obnovy a upřednostnilo podporu renovace veřejných budov jakožto podporu „nastartování“ tohoto sektoru. Očekáváme proto, že veřejné budovy zajistí podstatnou část úspor už pro stávající cíl. Další opatření je třeba iniciovat ze strany státu včetně tzv. měkkých opatření (např. informační kampaně). Vysoký potenciál mají daňové úlevy jako motivační faktor pro úspory energie v průmyslu a rozvoj nízkoemisní a bezemisní dopravy.

V článku 11 souhlasíme s přechodem povinnosti od velkých podniků, tedy fakticky od tržeb a počtu zaměstnanců, ke spotřebě energie, což je z pohledu smysluplnosti energetického auditu podstatně vhodnější ukazatel. Navržený limit pro provedení energetického auditu ve výši 10 TJ pokládáme za adekvátní (zákon o hospodaření energií stanovuje povinnost od 18 TJ a stanoví výjimku z povinnosti, pokud je spotřeba nižší než 0,72 TJ). Je třeba upřesnit, zda vznikají nové požadavky a nároky na průmysl v souvislosti s rozšířením energetického auditu o identifikaci potenciálu pro nákladově efektivní použití či produkci obnovitelné energie. Co se týče povinnosti zavést certifikovaný systém energetického managementu, navrhujeme vzhledem k tomu, že spotřeba energie je často rozložena do více provozoven, a s ohledem na certifikační náklady, zvýšit prahovou hodnotu spotřeby energie ze 100 na 500 TJ. Nesouhlasíme však v odstavci 2 se zavedením povinnosti zveřejňovat auditem doporučená a nakonec zrealizovaná opatření. Toto by mělo být ponecháno na rozhodnutí podniků. Požadujeme v odstavci 10. snížit zejména administrativně náročné požadavky na monitorování a vykazování (nepřiměřené nároky na rozsah a množství dat) u datacenter. Není jasné, kdo každý spadá do působnosti návrhu, co přesně znamená „datacenter with significant energy consumption“. Návrh by se měl omezit pouze na to, co skutečně souvisí s jeho cílem, tedy snížením spotřeby energie. Audit zaměřený na data je s ohledem na cíle návrhu nepřiměřený. Datacentra by měla být spíše vnímána jako součást řešení k přechodu na bezemisní hospodářství, než jako předmět regulace.

Otázka energetické chudoby by měla být primárně skrze sociální politiky členského státu, jak to ustanovuje čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944.

V článku 20 v odstavci 2 nerozumíme požadavku v písm. c), který se týká „the types of maintenance service offered“. V případě dodávek tepla zpravidla dodavatel tepla žádný takový servis neposkytuje a není ani jasné, čeho by se měl týkat. V odstavci 6 žádáme vypustit slova „and shall not include non-contractual barriers to the exercise of customer’s rights, such as excessive contractual documentation“. Domníváme se, že práva

zákazníků jsou v této oblasti dostatečně chráněna požadavkem na poskytnutí klíčových podmínek smlouvy podle odst. 2. Je velmi obtížně v praxi definovat, co je nepřiměřená smluvní dokumentace a uvedené ustanovení by zakládalo absolutní nejistotu v právních vztazích.

Souhlasíme s článkem 23, že je vhodné, aby členské státy motivovaly municipalitu na 50 tisíc obyvatel ke zpracování místních plánů vytápění a chlazení. V článku pouze postrádáme konkrétní nástroje k vynutitelnosti uvedených plánů ze strany municipalitu.

V článku 24 s ohledem na právní jistotu zejména v rámci dotačních schémat pokládáme za nezbytné zachovat stávající definici účinného dálkového vytápění nejméně do konce roku 2025, jak je navrženo. Ohledně definice platné od 1. ledna 2026 nesouhlasíme s explicitním určováním podílu energie z obnovitelných zdrojů. V případě definice platné od 1. ledna 2035 navrhujeme vypustit požadavek na podíl energie z obnovitelných zdrojů a naopak zahrnout do podílu 50 % všechny bezemisní zdroje tepla včetně zdrojů na fosilní paliva vybavených CCS/U, jaderné energie atd. Definice pro další roky navrhujeme vypustit a nastavit je až v souladu s celkovým klimaticko-energetickým rámcem pro dané období. Pokud to nebude možné, navrhujeme navyšovat podíl všech bezemisních zdrojů tepla. Požadujeme explicitně vyjasnit, že do podílu obnovitelných zdrojů je možné zahrnout plyn a elektřinu dodávanou z distribučních soustav z obnovitelných zdrojů, pokud jsou pokryté zárukami původu, a dále elektřinu využitou při poskytování podpůrných služeb provozovateli přenosové soustavy. V odstavci 2 není zřejmé, zda bude daný systém považován za účinné dálkové vytápění i v případě, kdy dojde k dalšímu zpřísnění požadavků podle odst. 1 a systém tyto zpřísněné požadavky již nesplní. S ohledem na zamezení retroaktivity navrhujeme, aby u zařízení, kterým již byla udělena provozní podpora, mohla být tato provozní podpora nadále poskytována až do jejího vypršení i v případě, že by systém centrálního vytápění, který zařízení zásobuje, novou definici účinného centrálního vytápění již nesplnil. V odstavci 3 navrhujeme slova „to increase primary energy efficiency and renewable energy. The plan slovem „which“. Plány by se neměly omezovat pouze na primární energetickou účinnost nebo energii z obnovitelných zdrojů, ale měly by obsahovat i opatření na využití odpadního tepla, pokud je to relevantní. Jeví se jako vhodnější definovat účel plánů než předepisovat konkrétní opatření. Nesouhlasíme v odstavci 4 s rozšířením povinnosti na zpracování cost benefit analýzy při nové výstavbě nebo podstatné rekonstrukci zařízení z původního limitu tepelného příkonu 20 MW na 5 MW. Ve vyhodnocení platné směrnice a v návrhu revize není zdůvodněno, jaké jsou přínosy nižšího limitu a proč byl vybrán právě limit 5 MW. Není proto důvodné zavádět nižší limit, který pouze zvýší administrativní náklady průmyslu. Požadavky na nové či rekonstruované vysoce-účinné KVET ohledně omezení používání fosilních paliv by se neměly vztahovat na spalování procesních plynů z průmyslové výroby.

Žádáme o stanovení přiměřené transpoziční lhůty, která nebude kratší než 18 měsíců od nabytí účinnosti revidované směrnice. V článku 35 (původně 28) není transpoziční lhůta stanovena.

Požadavek emisního limitu 270 gCO₂/kWh v příloze III pro splnění vysokoúčinné KVET požadujeme navýšit na 284 gCO₂/kWh a explicitně stanovit, že limit nabývá účinnosti od 1. ledna 2026 a že se limit nevztahuje na podporu, která byla udělena před nabytím účinnosti směrnice po dobu, na kterou byla tato podpora udělena. Zásadně se domníváme, že nový emisní limit nemůže být uplatňován současně s transpozicí směrnice a je potřeba přechodné období pro adaptaci na nové podmínky. V návaznosti na změnu definice účinného dálkového vytápění a na pětiletý cyklus revize referenčních hodnot účinnosti oddělené výroby elektřiny a tepla navrhujeme aplikovat nový emisní limit pro elektřinu z KVET od 1. ledna 2026. S ohledem na zamezení

retroaktivity dále navrhujeme, aby zařízení, kterým již byla udělena provozní podpora, mohla být tato provozní podpora nadále poskytována až do jejího vypršení i v případě, že nový emisní limit nesplní.

V návrhu chybí podpora přechodu nákladní dopravy na železnici, která má nižší energetickou náročnost přepravy. Zároveň je vhodné zajistit podporu a rozšiřování potenciálu rekuperace elektrické energie u železničních kolejových vozidel v elektrické trakci.

2. Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED)

SP ČR podporuje navýšení podílu OZE v ČR na více než 22 % a požaduje ponechat flexibilitu členským státům ve stanovení výše příspěvku evropskému cíli. SP ČR není přesvědčen o nutnosti stanovení závazných sektorových cílů. Cílem je dosáhnout dostatečného příspěvku členského státu nákladově efektivním způsobem podle možností členského státu.

Hlavní připomínky:

SP ČR:

- podporuje navýšení podílu OZE v ČR na více než 22 %. Pro konkrétní stanovení cíle navrhuje nejdříve diskutovat a vyjasnit způsob plnění sektorových cílů a podcílů a následně stanovit cíl ČR v podílu OZE.
- nesouhlasí se stanovením závazného cíle nárůstu podílu OZE o 1,1% procentního bodu ročně v průmyslu v konečné spotřebě. Jedná se o cíl, jehož plnění je závislé na energetickém mixu státu, místních podmínkách a jehož plnění není v rukách samotných průmyslových podniků. Nesouhlasí také se stanovením podílu 50% podílu zeleného vodíku v průmyslu v konečné spotřebě a ve spotřebě pro neenergetické účely. V počátečním rozvoji vodíkového hospodářství budou důležité i ostatní druhy vodíku.
- je přesvědčen, že při stanovení podcíle v dopravě pro každý členský stát je nutné zohlednit technické a ekonomické možnosti členské země jako je tomu např. v ESR.
- rozumí nutnosti zvýšení ambice v sektoru tepla i její částečně rozdílnou distribuci mezi členské státy. Je třeba vyjasnit, jaké navýšení pro ČR se navrhuje. Pokud se navrhuje pro ČR navýšení o 0,5 procentního bodu a výsledná hodnota je navýšení podílu OZE o 1,6 % ročně, tak považujeme takový požadavek mimo reálné možnosti ČR.

Podrobné připomínky SP ČR:

V článku 3 souhlasíme s požadavkem minimalizovat nadměrné rušivé vlivy energetického využití biomasy na trh se dřevem jako surovinou pro materiálové využití. Respektujeme požadavek, aby nebylo podporováno energetické využití řeziva a dýhy.

Naopak zásadně nesouhlasíme s tím, aby Komise mohla do podpory energetického využití biomasy dále zasahovat prostřednictvím delegovaného aktu. Kvůli velmi vágnímu popisu zmocnění k vydání delegovaného aktu není vůbec jasné, co by tento delegovaný akt měl upravovat. Sama existence delegovaného aktu pak vytváří další nejistotu pro projekty na energetické využití biomasy. Upozorňujeme, že Komise má delegovaný akt vydat do roka od vstupu směrnice v platnost, kdy už musí být realizace projektů na využití biomasy v plném proudu, aby členské státy mohly splnit ambiciózní cíle v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů. Domníváme se, že směrnice po navrženém zpřísnění i bez delegovaného aktu obsahuje dostatečně silné nástroje, které ovšem také přináší značnou administrativní zátěž. Jako kompromis navrhujeme, aby

Komise stanovila delegovaným aktem pouze minimalizaci využití „quality roundwood“ k výrobě energie s tím, že bude poskytnuta dostatečná lhůta (nejméně dva roky od jeho přijetí) pro jeho aplikaci a aplikaci „kaskádování biomasy“ ponechala na členských státech.

Doporučujeme slova „harmful impacts on biodiversity“ nahradit slovy „harmful impact on forest soils and erosion“. Negativní dopad energetického využití biomasy na biodiverzitu je ve skutečnosti velmi spekulativní a objektivně těžko nějak měřitelný a vyhodnotitelný. Naopak požadavek omezit dopad energetického využití biomasy na lesní půdy a erozi vyjádřený Komisí již navrženým zákazem těžit pařezy a kořeny pro výrobu energie by byl naopak zcela opodstatněný a lze ho podpořit.

Souhlasíme s požadavkem, aby nebyla poskytována podpora pro samotnou výrobu elektřiny z lesní biomasy. Navrhujeme navíc vypustit výjimky z tohoto zákazu, které nepovažujeme za opodstatněné. Biomasa je obecně vzácný zdroj, který musí být využit maximálně efektivně v kombinované výrobě elektřiny a tepla nebo ve výrobě tepla. **Navrhujeme posunout termín aplikace zákazu podpory samostatné výroby elektřiny z 31. 12. 2026 na 1. 1. 2026.** Doba do 1. 1. 2026 je podle našeho názoru dostatečná na to, aby případně již zahájené projekty byly dokončeny, nové by neměly být zahajovány. Navrhujeme zákaz přeformulovat ze samostatné výroby elektřiny (electricity-only installations) na povinné zajištění uplatnění užitečného tepla ve výši alespoň 40 % z vyrobeného tepla. ČR již tento požadavek zavádí. Původní formulaci lze velmi snadno obejít zajištěním pouze symbolického využití vyrobeného tepla a formálním plněním, kdy už se nebude jednat o „electricity only installation“.

V případě úpravy článku 7 se domníváme, že princip, že energie vyrobená z obnovitelných paliv nebiologického původu, má být započtena v těch sektorech, kde je spotřebována, by měl platit i na obnovitelná paliva biologického původu – např. biometan.

Navrhujeme celý **článek 15a** vypustit bez náhrady a požadavky na využití OZE v budovách upravit v rámci směrnice o energetické náročnosti budov, jejíž revizi má Evropská komise v nejbližší době předložit. Nepokládáme za vhodné, aby členské státy stanovovaly ještě cíl využití OZE v budovách. Dochází tak k překrývání různých cílů a navíc není jasné, jak bude například elektřina z OZE vyrobená mimo budovy alokována mezi sektor budov, průmysl, dopravu a další sektory. Další problém spatřujeme ve skutečnosti, že o podílu OZE v budovách není vedena žádná statistika ani na národní úrovni ani na úrovni Eurostatu.

K článku 19 se domníváme se, že na dálkové vytápění by se neměla vztahovat povinnost v odstavci 1 využívat záruky původu pro dokladování palivového mixu. Vzhledem k tomu, že soustavy dálkového vytápění jsou lokální a jasně oddělené, nejsou záruky původu pro sledování palivového mixu v těchto soustavách vůbec zapotřebí a jedná se jen o zbytečnou administrativní a finanční zátěž jejich provozovatelů. Souhlasíme s nutností použít záruky původu, pokud je konkrétnímu zákazníkovi nabízeno teplo z obnovitelných zdrojů. Pro účel článku 24 odst. 1 by měl být podíl energie z OZE vykazován na základě tzv. reziduálního mixu (tedy po odečtení tepla z OZE dodaného konkrétním zákazníkům se zárukou původu). Současně doporučujeme rozšířit věcnou působnost čl. 19 na všechny formy energie, tedy nejen elektřinu a teplo z důvodu, že bude možné nově vztáhnout na pokročilá paliva RFNBO, vodík, biometan atd. Rozsah by měl být rozšířen i o nízkouhlíkové plyny, aby bylo dosaženo rovných podmínek s jinými řešeními pro dekarbonizaci, jako jsou například obnovitelné plyny. Dále by to přispělo k zajištění dodávky větších objemů dekarbonizované energie na trh, přeshraničnímu obchodu s dekarbonizovanými plyny a celkově rozvoji trhu s vodíkem v EU. Celoevropský certifikační systém založen na zárukách původu (GO) by měl obsahovat také informace související s emisní intenzitou energetického nosiče (GHG information) a informaci ohledně udržitelnosti

vyplývající z směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. Navrhujeme taky zavedení jednotné formy záruky původu pro všechny plyny, aby se předešlo fragmentaci trhu s plynem.

V článku 22a nesouhlasíme se stanovením závazného cíle nárůstu podílu OZE o 1,1% procentního bodu v průmyslu v konečné spotřebě a ve spotřebě pro neenergetické účely. Jedná se o cíl, jehož plnění je vysoce závislé na energetickém mixu daného státu, místních podmínkách a jehož plnění není v rukách samotných průmyslových podniků. Otázka povinného ročního nárůstu rovněž zavádá otázku ohledně konfliktu s testem subsidiarity pro možnost členských států stanovovat vlastní politiky a energetický mix.

Nesouhlasíme se stanovením 50% podílu zeleného vodíku v průmyslu v konečné spotřebě a ve spotřebě pro neenergetické účely. K rozvoji vodíkového hospodářství v dalších letech budou významně přispívat i ostatní druhy vodíku. V počátečním rozvoji bude důležitý zejména šedý a modrý vodík. Dosažení vyššího podílu zeleného vodíku závisí na jeho ceně a dostupnosti technologií. Pro postupnou dekarbonizaci průmyslu bude důležitá fyzická a cenová dostupnost zelené elektřiny, plynů a vodíku. Možnost použití vodíku bude záviset na dostupnosti vodíkových technologií, které v některých sektorech zatím nefungují. Vodíková strategie ČR specifikuje možnosti vodíku v jednotlivých oblastech na úrovni malých jednotek procent v roce 2030 a relativně nízké využití vodíku v průmyslu v letech 2025-2030. Pro zásadní množství vodíku pak bude třeba mít k dispozici potrubní dopravu, která minimálně v oblasti přepravy může být k dispozici až po roce 2035 (Hydrogen Backbone projekt).

V článku 23 chápeme nutnost zvýšení ambice v sektoru tepla i její částečně rozdílnou distribuci mezi členské státy. Nicméně není jasné, co vlastně příloha 1a vyjadřuje a jak bylo navýšení podílu OZE pro jednotlivé státy stanoveno. Má být pro ČR navýšení o 0,5 procentního bodu a výsledná hodnota tedy navýšení OZE o 1,6 % ročně? Takový požadavek je podle našeho názoru mimo reálné možnosti ČR. Do cíle by měla být započítávána také elektřina a plyn z OZE spotřebovaný pro vytápění včetně výroby dálkového tepla a je třeba v článku vyjasnit jakým způsobem. Podporujeme povinnost členských států provést vyhodnocení potenciálu využití energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu v sektoru vytápění. Podporujeme rozšíření nástrojů, které mohou členské státy pro naplnění cíle využít. V odst. 4 písm. a) bychom nicméně rádi na konci věty doplnili slova „including through electricity grids and gas networks when covered by guarantee of origin“, aby bylo zřejmé, že lze jako fyzicky dodanou energii započítávat také tu, která byla dodána prostřednictvím elektrických a plynárenských sítí a pokryta zárukou původu.

K článku 24 v odstavci 1 navrhujeme nahradit pojem „final consumers“ a „customer or end-user“ pojmem „final customers“ s odkazem na směrnici o energetické účinnosti. Pojem final consumer a end-user je nejasný a směrnice neobsahuje jeho definici. Slova „including information on how much energy was used to deliver one unit of heating“ navrhujeme v odstavci 1 nahradit slovy „including primary energy factor of heat delivered to“. Energetická náročnost soustav zásobování teplem bude primárně vstupem pro hodnocení energetické náročnosti budov a zpracování průkazů energetické náročnosti budov. Je tedy potřeba v tomto případě navázat na terminologii směrnice o energetické náročnosti budov. Faktor primární energie by měl být stanoven s využitím normy (ČSN) EN 15316-4-5 Energetická náročnost budov - Metoda výpočtu potřeb energie a účinností soustav - Část 4-5: Soustavy zásobování teplem a chladem. Alternativně navrhujeme požadavek poskytování informace o energetické náročnosti vypustit a ošetřit v rámci připravované revize směrnice o energetické náročnosti budov.

Podíl tepla z OZE by měl být podle odstavce 1 vykazován jako „reziduální“ mix po odečtení tepla z OZE, které bylo zákazníkům dodáno s tímto označením a pokryto zárukou původu.

Není jasné, jak byla v odstavci 4 stanoveno požadované navýšení tepla z OZE a odpadního tepla v soustavách zásobování teplem o 2,1 procentního bodu ročně. Procento by mělo být navázáno na celkový podíl OZE v sektoru vytápění a mělo by se odvíjet od cíle daného členského státu podle článku 23. Mělo by být explicitně uvedeno, že do plnění cíle lze započítat také elektřinu a plyn z OZE, pokud jsou pokryté zárukami původu.

Ohledně odstavce 4a nesouhlasíme s tím, aby kritéria pro povinný výkup tepla z OZE a odpadního tepla nastavoval kompetentní orgán členského státu. Domníváme se, že odkup tepla by měl být v první řadě dohodou smluvních stran. Teprve v případě odmítnutí by měl mít kompetentní úřad roli při řešení sporu a případném posouzení, zda jsou důvody odmítnutí relevantní a zda chování provozovatele soustavy zásobování teplem není diskriminační – to je již pokryto v upraveném odstavci 5. Každá soustava zásobování teplem má jiné podmínky a je prakticky nemožné nastavit jednotné podmínky v rámci členského státu a je to navíc i zbytečné.

Přestože bylo v písm. a) vypuštěno teplo z kombinované výroby elektřiny a tepla můžeme s upraveným zněním odstavce 5 souhlasit. Pokládáme ho nicméně již za hraniční s ohledem na zachování ekonomické životaschopnosti dálkového vytápění.

U zřízení koordinačního rámce podle odstavce 6 není jasné, kdo by ho měl na úrovni členského státu zastřešit. Formalizaci dialogu nepokládáme za nezbytnou. Bylo by spíše vhodné ustanovení uvést v tom smyslu, že členské státy budou takový dialog podporovat. Jeho potřebnost by však měla vzejít z konkrétních místních podmínek.

V **článku 25** je nutné zajistit dostatečně ambiciózní cíle snižování emisí skleníkových plynů z paliv i podíly pokročilých biopaliv a syntetických paliv, aby byly stimulovány investice v této oblasti. Dekarbonizovat je třeba celý stávající park a podpořit jeho obnovu. Postrádáme odůvodnění započítávání recyklovaných uhlíkových paliv (RCFs) a nízkouhlíkových paliv pouze v sektoru dopravy při dosahování OZE cílů. Např. proč tyto plyny (RCFs) nelze započítávat ani v případě CCU v průmyslu? Dále navrhuje umožnit, aby zelené kredity byly přidělovány i za dodávky zelené elektřiny pro kolejovou dopravu.

K článku 29 - Snižování prahu pro aplikaci kritérií udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů v případě paliv z biomasy v zařízeních z příkonu 20 na 5 MW nepokládáme za nezbytné a jeho přínos bude z pohledu ČR vzhledem k velmi omezenému množství biomasy, které bude nově podléhat kritériím, marginální. Vzhledem k tomu, že stejně v rozsahu příkonu 5 až 10 MW mají členské státy zavést zjednodušené ověřovací schéma (viz článek 30 odst. 6), se jeví jako vhodnější stanovit hranici 10 MW a zjednodušené ověřovací schéma nezavádět. S rozšířením odst. 3 písm. b) a c) a odst. 4 písm. a) a odst. 5 také na lesní biomasu lze souhlasit.

K článku 30 - Požadavek v odstavci 6, aby členské státy zavedly zjednodušené ověřovací schéma pro zařízení s tepelným příkonem 5 až 10 MW nepovažujeme za smysluplný a efektivní. Takové schéma by bylo v ČR zavedeno pro velmi malý objem biomasy. Jako vhodnější se jeví upravit v článku 29 na 10 MW a zjednodušené ověřovací schéma vůbec nezavádět.

K článku 31a - Nechápeeme smysl zřizování unijní databáze paralelně s celounijním schématem záruk původu. Považujeme za absurdní, aby byly vydávány záruky původu a tyto byly následně povinně rušeny při povinném

zavedení obchodovaných paliv do nové databáze. Bez záruk původu také není možné vykazat využití těchto paliv zákazníkům. Zásadní nevýhodou databáze proti zárukám původu je, že na rozdíl od záruk původu, které jsou samostatně převoditelné, musí být v případě databáze transportován plyn. To znamená nutnost uhradit příslušné tranzitní poplatky. S ohledem na likviditu trhu s plynnými palivy z obnovitelných zdrojů považujeme za vhodnější schéma záruk původu, s nimiž lze obchodovat odděleně od fyzických obchodů s komoditou a unijní databázi pro tato paliva vůbec nezavádět.

Navrhujeme znovu zavést systém multiplikátorů ve všech oblastech dopravy, nejenom v lodní dopravě, tak aby byly všechny typy dopravy postaveny na jednu úroveň a vnitrozemské státy nebyly znevýhodňovány vůči přímořským. Městská mobilita a její emise přitom mají zásadní dopad na kvalitu života a zdraví a proto má velký smysl podporovat snižování její emisní stopy i touto "bonifikací". Zároveň je vhodné při navržených závazných cílech za hranicí technologických možností jednotlivých členských zemí mít na paměti takové řešení, aby celkový systém reflektoval relativní kupní sílu obyvatel a hospodářství jednotlivých zemí a tím reagoval na přirozenou koncentraci záruk původu (nejen pro biometan, ale včetně elektřiny a vodíku) v bohatších státech EU. Dále navrhujeme zohlednit vyšší reálný podíl elektřiny v dopravě díky neveřejnému nabíjení elektromobilů, např. ponecháním multiplikátoru pro EV. Přibližně 2/3 elektromobilů jsou nabíjeny ze soukromých dobíjecích stanic, a proto dle stávajícího návrhu nejsou do plnění cíle v dopravě započteny.

3. Nařízení o sdíleném úsilí (ESR)

SP ČR souhlasí, že sektory mimo systém EU ETS se musí efektivním způsobem podílet na snižování emisí. Příspěvek sektorů EU ETS a mimo EU ETS musí s ohledem na nákladovost a potenciál opatření vyvážený. SP ČR vítá, že rozdělení cíle mezi členské státy zůstalo podle stejných kritérií a že způsob plnění národního cíle nechává návrh Evropské komise na členských státech. Z pohledu navýšení cíle pro ČR ze 14 % na 26 % vnímáme příspěvek jako dostatečný.

Podrobné připomínky:

SP ČR

- považuje za nezbytné analyzovat, jaký by byl zamýšlený příspěvek paralelního systému ETS pro dopravu a budovy v podmínkách ČR k plnění cíle ESR.
- navrhuje nastavit příspěvek jednotlivých sektorů v EU ETS a mimo EU ETS vyváženě s ohledem na všechny ekonomické i neekonomické bariéry, které jsou inherentně spjaté s těmito sektory. Nutno je také vzít v potaz nákladovou efektivitu dekarbonizace jednotlivých sektorů a relativní bohatství členských států EU při nastavování realistických cílů snižování emisí pro jednotlivé členské státy.
- Spatřuje potenciál v sektoru budov, který může přispět k vyššímu cíli ČR prostřednictvím národních politik, např. programu Nová zelená úsporám nebo kotlíkových dotací.
- Potenciál pro snížení emisí v rámci sektoru silniční dopravy a zemědělství představuje plynová mobilita (využití biometanu) v případě, že pro ni budou zajištěny adekvátní pobídky ze strany státu a Evropské unie. Existující infrastruktura pro využití zemního plynu v dopravě je připravena bez dalších nákladů přejít na biometan. V dopravě se nabízí využití pokročilého biometanu. Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu počítá pro rok 2030 s cílovým stavem výroby biometanu ve výši 491 mil. m³ celkem, z toho 299 mil. m³ nepokročilého a 193 mil. m³ pokročilého biometanu.

4. Směrnice o EU ETS

SP ČR považuje za nezbytné navýšit ambice v EU ETS jako hlavního nástroje pro snižování emisí, který společně s nastavením další legislativy balíčku Fit for 55 dosáhne snížení emisí o 55 % do roku 2030. Nastavení cíle pro EU ETS by mělo zohledňovat omezený potenciál průmyslových odvětví významně snížit emise do roku 2030 a potřebu vyvážit úsilí mezi sektory v EU ETS a sektory mimo EU ETS. Zároveň je však při navýšené ambici zásadní, aby byly změny doprovázeny adekvátně posílenými a účinnými opatřeními pro zajištění konkurenceschopnost evropského průmyslu.

Hlavní připomínky SP ČR:

- SP ČR považuje Modernizační fond za klíčový pro podporu tranzice energetiky a průmyslu. SP ČR požaduje podíl emisních povolenek v **Modernizačním fondu navýšit nad navrženou hodnotu 2,5 %**, aby bylo pro ČR zajištěno větší množství emisních povolenek než pro aktuálně platné 2% nastavení před revizí směrnice, což bude odpovídat vyšším ambicím snížení emisí skleníkových plynů a vyšším požadavkům investic do nízkoemisních a bezemisních opatření. **V Modernizačním fondu dále požaduje SP ČR odstranit retroaktivní změny jako je např. zákaz podpory fosilních paliv včetně zemního plynu.**
- SP ČR se domnívá, že dosažení 61 % snížení emisí z úrovně 51 %, které mají zajistit současné politiky a opatření, lze nákladově efektivně dosáhnout **pouze navýšením lineárního redukčního faktoru (LRF) bez jednorázové úpravy stropu povolenek a zpřísnění rezervy tržní stability (MSR).**
- **Návrh nedostatečně reflektuje riziko úniku uhlíku.** Ochranu proti němu je třeba v následujících letech maximalizovat. Návrh však znamená zvýšení rizika úniku uhlíku.

Podrobné připomínky SP ČR:

Analýza dopadů nezahrnuje hodnocení dopadů celého EU ETS balíčku a hodnotí většinou dopady jen jednotlivých opatření. SP ČR se domnívá, že dosažení 61 % snížení emisí z úrovně 51 %, které mají zajistit současné politiky a opatření, lze nákladově efektivně dosáhnout pouze navýšením lineárního redukčního faktoru (LRF) z 2,2 %, který k němu rovnoměrně nasměruje emisní strop. Stabilní LRF (tj. rovnoměrný pokles množství povolenek) respektuje postupnou transformaci průmyslu. Navrhovaná doplňková opatření – zpřísnění rezervy tržní stability (MSR) a jednorázová úprava stropu povolenek v EU ETS (one-off downward adjustment of the cap) vedou k dalšímu navýšení ceny povolenky pro stejnou úroveň klimatické ambice, což popírá princip nákladové efektivity. Z těchto důvodů požadujeme zachovat současné nastavení stahování povolenek do MSR (navýšený podíl stahování povolenek 24 % jen do roku 2023). Podpořit lze navrhovaný „buffer“ MSR. Dále požadujeme odstranit jednorázovou úpravu stropu povolenek a odstranit nové podmínky pro zneplatnění povolenek v MSR. Návrh revize EU ETS Směrnice požaduje jak navýšení LRF tak jednorázové snížení stropu emisí v EU ETS. LRF je dle návrhu navýšen z 2,2 p. b. ročně na 4,2 p. b. ročně od roku 2026. Za období 2026-2030 se tak jedná o celkové dodatečné snížení stropu emisí v EU ETS o 10 procentních bodů. Dle hodnocení dopadů zpracovaného Evropskou komisí dosáhnou s nynějším nastavením cílů v rámci EU ETS zdroje v EU ETS snížení emisí o 51% oproti roku 2005. EK předpokládá, že k dosažení požadovaného snížení o 55% do roku 2030 oproti roku 1990 bude třeba snížit emise v EU ETS o 61% oproti 2005. Toto dodatečné snížení o 10 procentních bodů tak bude splněno prostým zvýšením LRF. Navrhované dodatečné jednorázové snížení emisního stropu v EU ETS tak vede pouze k rychlejší trajektorii snižování emisí a tím i k neodůvodněnému dalšímu tlaku na cenu povolenky v EU ETS. Navíc není ze strany EK dostatečně zdůvodněno, proč je nezbytné zachovat tempo stahování povolenek do MSR na dvojnásobné úrovni 24%.

Studie k odůvodnění parametrů navrhované revize MSR „Vivid Economics, (2021) – “Review of the EU ETS’ Market Stability Reserve”, report prepared for DG CLIMA“ není v rámci veřejných zdrojů k dispozici. Evropská komise by měla tuto studii, z níž údajně při revizi MSR vycházela, neprodleně zveřejnit a ČR vyžádat. Od zavedení MSR se na trhu pohybuje řada dalších subjektů bez vazby na EU ETS, kteří povolenky drží dlouhodobě jako finanční investici a nikoliv na krytí svých budoucích potřeb. Z tohoto pohledu nelze bez zrealnění fungování MSR a výpočtu celkového počtu povolenek v oběhu (tzv. TNAC) uvažovat o úpravě ostatních parametrů, protože to může vést k zásadnímu rozvratu systému, který teoreticky bude počítat vysoký TNAC i v případě dlouhodobého držení povolenek subjekty mimo EU ETS bez možnosti reálného pokrytí potřeb subjektů v EU ETS a tím dále excesivně stupňovat tlak na cenu povolenky.

SP ČR zásadně nesouhlasí s retroaktivním zpřísněním podmínek pro čerpání prostředků z Modernizačního fondu dle čl. 10d – např. vyloučení podpory fosilních paliv, které by vyloučilo podporu pro již připravované investice přechodu z uhlí na zemní plyn zejména v teplárenství. **Pravidla požadujeme ponechat beze změny minimálně pro stávající část Modernizačního fondu (s podílem 2 %) včetně finančních prostředků z tzv. derogačních a solidárních povolenek.** Zpřísnění podmínek čerpání je případně možné aplikovat pouze na dodatečně přidělené povolenky (dle návrhu 2,5 %) do Modernizačního fondu, které požadujeme navýšit (na např. 3 %), protože, v souladu s vyššími ambicemi cíle 55 % více povolenek než nyní, a v žádném případě ho nelze aplikovat ani na prostředky z aukcí povolenek, které do Modernizačního fondu na základě dřívějších podmínek dobrovolně a nevratně převedly některé členské státy včetně ČR. Vyloučení podpory veškerých fosilních paliv není v souladu s nákladově efektivní dekarbonizací a ohrozí plnění budoucích klimaticko-energetických závazků České republiky. Vzhledem na rozdílné dekarbonizační trajektorie členských států a v kontextu různorodosti energetických mixů by státům střední a východní Evropy (s vysokým podílem uhlí v energetickém mixu) mělo být umožněno financovat v rámci Modernizačního fondu projekty spjaté s přechodem od uhlí k zemnímu plynu, a to zejména v teplárenství, které dodává teplo 1,6 milionu tuzemských domácností, tedy zhruba 4 miliony obyvatel České republiky. ČR již v rámci Vnitrostátního plánu pro energetiku a klima počítala s maximálním využitím dostupné biomasy a komunálního odpadu pro náhradu uhlí v teplárnách do roku 2030. Těmito zdroji lze nahradit nanejvýš polovinu výroby tepla z uhlí. Pro druhou polovinu výroby tepla z uhlí není do roku 2030 jiná alternativa než zemní plyn. Z pohledu SP ČR se tak jedná o neakceptovatelný a de facto retroaktivní požadavek v případě aplikace na všechny prostředky v rámci Modernizačního fondu. Základní objem Modernizačního fondu daný současným textem EU ETS Směrnice je v případě ČR cca 43 mil. povolenek. ČR si v rámci implementace Modernizačního fondu zvolila možnost přesunutí povolenek pro mechanismus dle čl. 10c a část povolenek z mechanismu tzv. solidarity do Modernizačního fondu, což odpovídá dodatečným 150 mil. povolenek. Celkově je tak současný objem Modernizačního fondu pro ČR cca 190 mil. povolenek. Nově navrhované navýšení Modernizačního fondu v rámci revize EU ETS Směrnice o 2,5% bodů odpovídá pro ČR dalším cca 44 mil. povolenek. Minimálně z pohledu ČR dobrovolně doplněné prostředky do Modernizačního fondu (z čl. 10c a solidarity) ve výši 150 mil. povolenek by neměl být vztahován tento navrhovaný dodatečný požadavek. Tyto povolenky by totiž při nepřevězení do Modernizačního fondu byly aukcionovány a výnosy z aukcí by ČR mohla využít v souladu s požadavky čl. 10 EU ETS Směrnice, který takto striktní podmínky neobsahuje.

Návrh nedostatečně reflektuje riziko úniku uhlíku. Ochranu proti němu je třeba v následujících letech maximalizovat. Navržená zpřísnění bezplatné alokace by v součtu mohla být pro průmyslové firmy v EU likvidační ve světle očekávaného vývoje ceny povolenky. **Nesouhlasíme s podmíněností přidělení bezplatné alokace realizací úsporných opatření.** Ochranu před únikem uhlíku nelze podmiňovat plněním opatření

vyžadujících další náklady podniků. Už současná opatření (bezplatná alokace ve výši 100 % snižujícího se benchmarku) a prudce rostoucí cena povolenky motivují ke snížení uhlíkové stopy. **Požadujeme odstranit CBAM faktor**, který snižuje bezplatnou alokaci sektorů v CBAM (viz pozice k CBAM).

Nesouhlasíme s nově navrženou revizí hodnot benchmarků pro období 2026-2030, které jsou klíčové pro nastavení volné alokace, a to jak ve smyslu navýšení jejich maximálního ročního snížení od roku 1,6 % na 2,5 %, což umožňuje snížit hodnotu benchmarku pro období 2026-2030 až o 50 %, tak ve smyslu revize obsahu benchmarků. Aplikace navýšeného maximálního možného snížení by vedla téměř k eliminaci volné alokace se všemi negativními důsledky pro konkurenceschopnost evropského průmyslu. Zahrnutí inovativních postupů a technologií je třeba zohledňovat postupně a brát přitom zřetel na investiční cykly, dostupnost technologií a potřebných vstupů a tak i jejich geografickou škálovatelnost.

Akceptujeme navrhovanou úpravu ve vyjmutí zařízení spalující biomasu nad úroveň 95% podílu z EU ETS. V tomto kontextu **nesmí být vyjmutá zařízení uvažována mezi referenčními zařízeními pro výpočet benchmarku pro teplo v EU ETS pro období 2026-2030.** Nelze akceptovat, aby benchmark pro teplo v EU ETS byl založen na datech zařízení vyjmutých z EU ETS, což by bylo mj. v rozporu i s textem směrnice EU ETS čl. 10a. Dále je třeba při výpočtu benchmarku důsledně uplatnit v případě spalování biomasy kritéria udržitelnosti biomasy (jinak nelze uvažovat spalování jako bezemisní), která jsou nově vyžadována a vstupní čísla do výpočtu benchmarku pro období 2026-2030 musí tato kritéria respektovat.

Nesouhlasíme s navyšováním Inovačního fondu z podílu bezplatné alokace. Jakákoliv redukce podílu bezplatné alokace zvýší pravděpodobnost aplikace mezisektorového redukčního faktoru a tak i riziko úniku uhlíku.

Povinnost vyřazovat povolenky související s technologií CCU (Carbon capture and use) by neměla být podmíněna trvalým chemickým navázáním CO₂ v produktu, ale množstvím emisí, které jeho použitím ušetří.

SP ČR rozumí snaze srovnání částečně deformovaných podmínek na trhu s teplem v sektoru budov, kdy subjekty s produkcí tepla ve zdrojích nad 20 MW instalovaného tepelného příkonu zahrnutých v rámci EU ETS platí cenu uhlíku (povolenky) a menší zdroje tuto cenu neplatí. Souhlasíme, že je třeba vytvořit motivační podmínky pro snižování emisí skleníkových plynů v sektoru budov. Neznáme však dopady zavedení paralelního ETS na sektor budov a dopravy, které mohou mít značné negativní socioekonomické dopady na nízkopříjmové a středně příjmové domácnosti v České republice. Na národní úrovni ČR požaduje, aby ČR kromě celkových dopadů balíčku Fit for 55, analyzovala dopady paralelního ETS.

Požadujeme upravit výpočet celkového množství povolenek v oběhu (tzv. TNAC) pro účely fungování MSR tak, aby zohledňoval povolenky dlouhodobě v držení subjektů mimo EU ETS (finančních investorů/investičních fondů, bank apod.). Výpočet celkového množství povolenek v oběhu (tzv. TNAC) je klíčový pro fungování MSR. Pokud TNAC za dané období vychází v rozmezí od 400 do 833 mil. povolenek, žádné povolenky se do MSR nestahují ani se z MSR neuvolňují. Tyto hranice byly konstruovány s ohledem na potřeby subjektů EU ETS dlouhodobě krýt své předpokládané potřeby povolenek (tzv. hedging). Mezitím došlo k podstatné změně situace, kdy se na trhu s povolenkami nově pohybuje řada subjektů, které nemají s EU ETS nic společného a povolenku využívají jen jako finanční investici. Tyto povolenky však reálně nejsou k dispozici pro subjekty, které emise vypouští a potřebují povolenky nakoupit. Výpočet TNAC by měl být upraven tak, aby reflektoval skutečné množství povolenek v oběhu, a proto by v jeho výpočtu mělo být zohledněno množství dlouhodobě držené subjekty mimo EU ETS a subjekty mimo EU ETS by měly mít

reportingovou povinnost ohledně množství držených povolenek, aby bylo možné tento objem jednoznačně vyčíslit. Objem povolenek v držení subjektů mimo EU ETS by měl být od TNAC odečten tak, aby výpočet reflektoval skutečnou možnost subjektů v EU ETS pokrýt své potřeby povolenek na trhu. Tím by byl zrealněn výpočet TNAC i predikovatelnost vývoje objemu povolenek na trhu. Z tohoto pohledu nelze bez zrealnění fungování MSR a výpočtu celkového počtu povolenek v oběhu uvažovat o úpravě ostatních parametrů, protože to může vést k zásadnímu rozvratu systému, který teoreticky bude počítat vysoký TNAC i v případě dlouhodobého držení povolenek subjekty mimo EU ETS bez možnosti reálného pokrytí potřeb subjektů v EU ETS a tím dále excesivně stupňovat tlak na cenu povolenky.

5. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)

SP ČR vnímá CBAM jako striktně doplňkové opatření ke stávajícím opatřením ke snížení rizika úniku uhlíku – bezplatné alokace povolenek a kompenzace nepřímých nákladů, neboť každé je zaměřeno na jiný druh rizika úniku uhlíku. Nesouhlasíme, aby CBAM se stalo alternativou bezplatné alokace, neboť se tak opatření ke snížení rizika úniku uhlíku stanou neúčinnými. Jakákoliv redukce bezplatné alokace povolenek do roku 2030 je zcela nepřijatelná. Průmysl při zvýšené ambici a postupné transformaci potřebuje pro snížení rizika úniku uhlíku plné zachování bezplatné alokace, a nikoliv její snížení v důsledku zavedení neověřeného a v praxi velmi složitého mechanismu, jako je CBAM.

Hlavní připomínky SP ČR:

- Předložený návrh **nevnímáme jako adekvátní řešení rizika úniku uhlíku**. V této podobě bude mít zásadní negativní dopady do odvětví průmyslu v EU a v konečném důsledku navýšení globálních emisí.
- Snižování bezplatné alokace v důsledku CBAM bude znamenat, že výrobci EU budou platit vysokou cenu emisní povolenky pro dál větší podíl svých emisí, které už bez nových technologií není často možné významněji snížit. Zatímco se jim tak drasticky navýší náklady, jejichž promítnutí do ceny produktů znamená ztrátu konkurenceschopnosti na globálních trzích, dovozci ze třetích zemí si náklady rozloží na celou svou výrobu a dopad CBAM tak na ně bude daleko nižší. Stejně tak může dojít k efektu, že dovozci začnou do EU vyvážet své emisně „čistší“ výrobky a ty emisně náročné pouze přeměrují do zemí mimo EU (tzv. resource shuffling). Z uvedeného vyplývá, že **navržená podoba CBAM jde proti zájmu postupné dekarbonizace, významně ohrozí průmysl EU** a současně dostatečně nemotivuje dovozce ze třetích zemí ke změně environmentálního chování – pouze jim umožní CBAM využít ve svůj vlastní prospěch, což nakonec povede i ke zvýšení globálních emisí CO₂.
- Při projednávání CBAM musí být reflektovány dopady na konkrétní dotčená odvětví (českého) průmyslu, a to zejména z hlediska možného zdražení vstupů či administrativní zátěže.
- Nutný je vyšší soulad s fungováním EU ETS, např. z pohledu výpočtu celkových (embedded) či přímých emisí, načasování odevzdávání certifikátů atd.). Současně je třeba zohlednit působení ETS mechanismů jako je tržní stabilizační rezerva (MSR), každoroční snižování množství povolenek v systému EU ETS, a to minimálně skrze omezení platnosti certifikátů na méně než dva roky a omezení množství certifikátů, které mohou dovozci vrátit (Komise navrhuje 33 %).

6. Výkonnostní normy pro emise CO₂ u nových silničních OA a LUV

SP ČR pozitivně vnímá, že cíle pro rok 2025 zůstávají nezměněny. Vzhledem k délce vývojového a produkčního cyklu vozidel, kdy i produkční kapacity jsou instalovány s velkým předstihem, v praxi již nelze

platný cíl pro rok 2025 měnit. SP ČR považuje cíle pro rok 2030 a 2035 za ambiciózní a měly by zohledňovat stav náběhu nízkoemisní a bezemisní mobility a dobíjecí a plnicí infrastruktury, kterou bude třeba ještě rychleji rozvíjet.

Hlavní připomínky SP ČR:

SP ČR:

- **Považuje cíl 100% snížení emisí CO₂ navržený pro rok 2035 jako velmi ambiciózní.**
- Upozorňuje, že cíle pro rok 2030 se zpřísňují v situaci, kdy se již pro rok 2030 začíná plánovat produkce. Již stávající cíle pro rok 2030 jsou ambiciózní a vyžadují si rozsáhlé investice. Diskutováno by mělo být zejména nastavení závazných a dostatečně ambiciózních cílů rozvoje veřejné infrastruktury pro alternativní paliva pro členské státy a způsob jejich naplňování.
- Požaduje zachovat stávající ZLEV faktor a další flexibility pro rok 2030, které motivují automobilky k většímu rozvoji čisté mobility. Hybridní pohony představují důležitý nástroj pro přechodné období.
- **Navrhuje provázat cíle s chystanou legislativou k emisním normám Euro 7, která by neměla být výrazně zpřísněna.**
- Princip tank-to-wheel dnes považuje za fungující nástroj pro výpočet emisí na výfuku, potřeba je ale také **posoudit emise celého životního cyklu paliv** (life-cycle assessment / well-to-wheel).
- Revize nařízení by měla být provedena již v roce 2026, aby byl umožněn dostatečný lead time pro automobilový sektor.

Podrobné připomínky SP ČR:

- Cíle pro rok 2030 (pro nová osobní vozidla pokles emisí CO₂ o 37,5 % oproti roku 2021, pro nová lehká užitková vozidla o 31 % oproti roku 2021) se zpřísňují v situaci, kdy se pro rok 2030 začíná plánovat produkce a finální podobu legislativy lze čekat v roce 2023 či později. Již stávající cíle pro rok 2030 jsou ambiciózní a vyžadují si rozsáhlé investice. Jakékoliv zvýšení ambice by mělo odrážet podmínky pro rozvoj nízkoemisní a bezemisní mobility (mj. podpora lokalizace výroby nízkoemisních a bezemisních vozidel a jejich komponent, podpora VaV či transformace automotive, včetně dodavatelského řetězce, podpora dobíjecí/plnicí infrastruktury a další opatření podporující trh atd.).
- Hlavním bodem diskuse o cílech pro rok 2030 by měla být především otázka nastavení závazných a dostatečně ambiciózních cílů rozvoje veřejné infrastruktury pro alternativní paliva pro členské státy a způsob jejich naplňování. V případě bateriové elektromobility bude důležitá i odpovídající podpora rozvoje dobíjení ve firmách a domácnostech a také potřeba větší podpory rychlodobíjení.
- Žádáme o zachování stávajícího ZLEV faktoru pro rok 2030 (referenční podíly nízko a bez-emisních vozidel do 50 g CO₂/km), který motivuje automobilky k většímu rozvoji čisté mobility. Hybridní pohony představují důležitý nástroj pro přechodné období. Podporujeme také zachování dalších flexibilit (eko-inovace, pooling).
- Cíle navržené pro rok 2035 (100% snížení emisí CO₂) jsou velmi ambiciózní a měly by zohledňovat stav náběhu nízkoemisní a bezemisní mobility a dobíjecí a plnicí infrastruktury, lokální přenosové a distribuční soustavy, případně být posunuty na rok 2040 a v roce 2035 by měl být stanoven pouze mezicíl.
- Je třeba brát v úvahu rozdílné pozice jak v jednotlivých ČS (rozvoj infrastruktury - zejména veřejné, ekonomická síla obyvatel a tedy otázka dostupnosti mobility, riziko zastarávání vozového parku, přijetí

systémových opatření podpory tržního rozvoje nízkoemisní mobility), tak i v dodavatelském řetězcích (předpokladem pro úspěšné dosažení cílů je realizace podpory výrobních a dodavatelských řetězců v rámci upskillingu/reskillingu zaměstnanců, úpravy vzdělávacích kurikulí, investic do VaV a digitalizace, automatizace a klimaticky neutrální a cirkulární výroby).

- Komplementárně k evropským je třeba přijmout pozitivní motivační opatření i na úrovni členských států.
- Spolu s tím musí být posílena revizní klauzule (revize nařízení je navržena pro rok 2028), kdy by měl být i na základě vědeckých poznatků vyhodnocen přínos implementovaných opatření, stav rozvoje nízkoemisní a bezemisní mobility, infrastruktury a veškeré podmínky pro tento rozvoj, potenciální přínos paliv z obnovitelných zdrojů a syntetických paliv stejně jako energetický mix a rozvoj obnovitelných, respektive nízkouhlíkových zdrojů elektrické energie v členských státech EU. Další postup by mohl být dle potřeby na základě vyhodnocení upraven. Revize by měla být provedena již v roce 2026, aby byl umožněn dostatečný lead-time pro automobilový sektor.
- Princip tank-to-wheel dnes považujeme sice za fungující nástroj pro výpočet emisí na výfuku, potřeba je ale také posoudit emise celého životního cyklu paliv (life-cycle assessment / well-to-wheel) včetně jejich výroby, přepravy a případné recyklace pohonu. Z tohoto technologicky neutrálního pohledu by pak měla být umožněna podpora paliv z obnovitelných zdrojů (např. biometan a pokročilá biopaliva) a syntetických paliv, která mohou výrazně přispět a mít pozitivní vliv na životní prostředí. Díky podpoře i těchto paliv by dekarbonizace dopravy mohla být rychlejší a nákladově efektivnější.
- Zpřísnění výkonnostních norem u nových osobních automobilů a nových lehkých užitkových vozů zároveň limituje využití pokročilých biopaliv u těchto vozidel a znesnadňuje plnění cíle ČR dle směrnice 2018/2001/EU.
- **Z hlediska efektivního plánování kroků k naplnění klimatických cílů považujeme za nezbytné tyto rovněž provázat s chystanou legislativou k emisním normám Euro 7/VII.** Její požadavky by měly být komplementární ke krokům v oblasti klimatu a neměly by technologické a investiční plánování firem dále ztížit. V tomto ohledu je potřebné vzít v úvahu i sociální aspekty a negativní dopady na segment třídy malých vozů A0.
- Regulaci je třeba přijímat i s ohledem na možné výrazné sociální dopady a ekonomické možnosti jednotlivých ČS a jejich obyvatel. Je třeba zabránit omezení dostupnosti mobility pro některé skupiny obyvatel.

7. Nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva (AFIR)

SP ČR vítá stanovení závazných cílů pro jednotlivé členské státy a rovněž považuje za velmi přínosné, že návrh pracuje s cíli pro infrastrukturu i pro těžká užitková vozidla, neboť tomuto segmentu nebylo dosud věnováno tolik pozornosti a v následujících letech je i zde očekáván rychlejší rozvoj. SP ČR vítá monitorovací systém, který by mohl napomoci tomu, aby statistika za jednotlivé členské státy byla přesnější a lépe porovnatelná. SP ČR považuje za nezbytné věnovat pozornost zajištění rovnoměrného a dostatečného rozvoje infrastruktury plnicích a dobíjecích stanic v EU.

Hlavní připomínky SP ČR:

- Považuje za nutné včasné zajištění dostatečné infrastruktury plnicích a dobíjecích stanic, a to i z pohledu přeshraniční dopravy, kdy je třeba podporovat rovnoměrný rozvoj infrastruktury v EU.
- Upozorňuje, že **metodologie pro výpočet cílů výstavby dobíjecí a plnicí infrastruktury není motivační** pro rozvoj čisté mobility v ČR, přestože je infrastruktura jednou z klíčových podmínek.

- Víťáme zahrnutí infrastruktury LNG do pôsobnosti nařizení a stanovení cíle pro rok 2025, nicméně je nutné cíle konkretizovat; návrh by měl pracovat i s dalším rozvojem CNG infrastruktury alespoň v případě bioCNG
- Pokud jde o rozvoj vodíkové elektromobility, cíl by měl být stanoven již pro rok 2025.

Podrobné připomínky SP ČR:

- Metodologie pro výpočet cílů výstavby dobíjecí a plnicí infrastruktury není motivační pro rozvoj čisté mobility v ČR, přestože je infrastruktura jednou z klíčových podmínek. To se týká zejména dobíjecí infrastruktury pro kat. M1 a N1, kde je počet dobíjecích bodů odvislý od počtu registrovaných BEVs a PHEVs. členské státy tak nemají motivaci podporovat náběh nízkoemisních a bezemisních vozidel, protože si pak pro sebe zvyšují závazný cíl
- Cíle zmiňované nyní EK jsou nižší oproti jejím předchozím výpočtům a nejsou dostatečně ambiciózní (např. pro cíl snižování emisí CO₂ nových vozidel k roku 2030 o 55 % oproti roku 2021 Komise původně počítala s potřebou více než 6 milionů dobíjecích bodů, nyní však navrhuje pouze 3,5 milionů). Je potřebné věnovat větší pozornost budování robustní a rychlé dobíjecí infrastruktury na páteřních sítích – otázkou je, zda parametry stanovené návrhem (min. výkon dobíjecích bodů v hubech) jsou dostatečné. Chybí motivační nástroje k přechodu nákladní dopravy na železnici.
- Nutné je včasné zajištění dostatečné infrastruktury plnicích a dobíjecích stanic, a to i z pohledu přeshraniční dopravy, kdy je třeba podporovat rovnoměrný rozvoj infrastruktury v EU, kde v současné době panují v rámci EU extrémní nerovnosti (70 % dobíjecích stanic je ve 3 zemích: Nizozemí, Francii a Německu), což bohužel návrh nereflektuje. Nutné je řešit hustotu sítě stanic nejen na úsecích TEN-T, ale i v regionech.
- Navrhujeme diskutovat možné zapojení regulovaných subjektů pro vývoj, výstavbu a provoz plnicí vodíkové infrastruktury po omezené období, dokud nebude zájem ze strany komerčních subjektů.
- Zavádění infrastruktury pro alternativní paliva v rámci článku 2(3) představuje nově v bodech (a), (b) a (c) kategorizaci alternativních paliv na základě sub-definic. Domníváme se, že je vhodné zachovat současné rozdělení, které je dostatečné a technologicky neutrální. Vzhledem k dekarbonizaci plynárenství by takto nově navržené sub-definice alternativních paliv způsobovaly problém v kontextu vstřikování biometanu do plynárenské sítě nebo v případě míchání vodíku se zemním plynem (tzv. blending), kdy by nebylo jasné, o jaké palivo se jedná. Řešení v případě blendingu je nutné. Obáváme se, že nepřímo tak budou vyloučeny LNG / CNG z jiných politik EU.
- Víťáme zahrnutí infrastruktury LNG do pôsobnosti nařizení a stanovení cíle pro rok 2025, jelikož LNG může významně pomoci snižování emisí v nákladní dopravě. Nicméně cíl by měl být dále konkretizován, nestačí vágní pojem „an appropriate number of publicly accessible refuelling points“.
- Cíl pro vodíkovou plnicí infrastrukturu je stanoven až k roku 2030, žádáme proto stanovení cíle pro zajištění počáteční infrastruktury již pro rok 2025.
- Upozorňujeme, že návrh neobsahuje cíl pro další rozvoj CNG infrastruktury v EU (přes 200 stanic v ČR).
- Pro uživatelský komfort, a tedy akceptaci ze strany uživatelů, bude v praxi rovněž důležité, aby stanovené platební metody byly „future-proof“, byly akceptovatelné pro všechny skupiny obyvatel a aby bylo umožněno dobíjení/plnění jak na základě smlouvy s provozovatelem, tak ve formě ad hoc využití.
- Víťáme monitorovací systém, který by mohl napomoci tomu, aby statistika za jednotlivé členské státy byla přesnější a lépe porovnatelná.

- Je rovněž žádoucí, aby Česká republika přijala strategii (Master plan) pro rozvoj a rozmístění dobíjecí infrastruktury na svém území.

8. Směrnice o zdanění energie (ETD)

SP ČR souhlasí s principem, aby sazby spotřebních a energetických daní do značné míry reflektovaly negativní externalitu, které jsou spojeny s produkty, které daním podléhají. Členské státy by nicméně měli mít možnost osvobodit vysokoúčinnou výrobu elektřiny a tepla z důvodu její environmentálně šetrné a energeticky úsporné technologie výroby elektřiny a tepla. Dále SP ČR vítá pokračování daňových výjimek při dvojí použití (dual use) energetických produktů při chemické redukci, elektrolytických a metalurgických procesech. V případě užití zemního plynu jako motorové pohonné hmoty SP ČR vnímá navrženou minimální daňovou sazbu (7,17 EUR/GJ) jako příliš vysoké skokové navýšení. SP ČR nesouhlasí se zahrnutím biomasy mezi energetické produkty.

Hlavní připomínky SP ČR:

SP ČR:

- Požadujeme doplnit jako nový odstavec v rámci čl. 13 **možnost pro členské státy osvobodit z energetického zdanění paliva využitá pro vysoce účinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (KVET)** tak, jak je tomu v současném znění směrnice ETD v čl. 15.

„Without prejudice to other Union provisions, Member States may apply under fiscal control exemptions or reductions in the level of taxation to energy products and electricity used for high-efficiency cogeneration.“

Směrnice ETD by měla v rámci nastavení zdanění preferovat environmentálně šetrné technologie jako je výroba elektřiny v rámci vysoce účinné KVET (dosahující významné úspory primárních zdrojů energie) oproti samostatné výrobě elektřiny kondenzačním způsobem (bez využití zbytkového tepla). Současný návrh textu směrnice ETD v článku 13 je v případě KVET navíc nefunkční, protože sice obsahuje osvobození energetických produktů (paliv) pro výrobu elektřiny, nicméně neobsahuje ustanovení, jakým způsobem využitá energetické produkty dělit mezi výrobu elektřiny a tepla v případě KVET, která produkuje v jednom výrobním procesu jak elektrickou, tak tepelnou energii.

- **Vítáme pokračování daňových výjimek při dvojí použití („dual use“) energetických produktů** při chemické redukci, elektrolytických a metalurgických procesech.
- Zemní plyn k vytápění využívá stávající plynárenskou infrastrukturu, která může v budoucnu sloužit k distribuci obnovitelných a nízkouhlíkových plynů. Když se vezme v úvahu průměrná životnost plynových kondenzačních kotlů, tak jejich podpora prostřednictvím daňové a dotační politiky České republiky nebrání dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050.
- V případě užití zemního plynu jako motorové pohonné hmoty **vnímáme navrhovanou daňovou sazbu (7,17 EUR/GJ) jako skokové navýšení minimální daňové sazby** a odmítáme takovéto navýšení původní minimální daňové sazby, která činí 2,6 EUR/GJ.
- Není zřejmá klasifikace obnovitelných plynů, která se nachází v návrhu revize směrnice o zdanění energie a která dělí bioplyn na: udržitelný bioplyn („sustainable biogas“) a neudržitelný bioplyn („non-sustainable biogas“), které nemají žádnou právní definici (na rozdíl od „udržitelného bioplynu z potravin/krmných plodin“ a „pokročilého udržitelného bioplynu“, které jsou definovány v směrnici 2018/2001/EU o podpoře energie z obnovitelných zdrojů).

- **Nesouhlasíme se zahrnutím biomasy mezi energetické produkty** a už vůbec ne pouze v zařízeních s příkonem přesahujícím 5 MW. Zavedení prahové hodnoty příkonu je diskriminační a povede k obcházení daňové povinnosti. Alternativně požadujeme alespoň rozšířit výjimku v článku 15 odst. 1 na udržitelná paliva z biomasy. Není jasné proč se má výjimka vztahovat na udržitelná biopaliva, bioplyn a nízkouhlíková paliva, ale na paliva z biomasy (biomass fuels) nikoliv. Jde o zcela neopodstatněnou diskriminaci.
- Nesouhlasíme s definicí „low carbon fuels“ v článku 2 odst. 5 písm. b), která se přímo odvolává na delegovaný akt Evropské komise k taxonomii. Daňovou legislativu EU nelze tvořit pomocí delegovaných aktů navíc ke zcela nesouvisející legislativě.

9. Sociální klimatický fond

SP ČR je přesvědčen, že problém energetické chudoby by měl být primárně řešen skrze sociální politiky členského státu, jak to ustanovuje čl. 5 směrnice 2019/944.

Zřízení Sociálního klimatického fondu (dále jen „Fondu“) a doprovodného Plánu nesmí pro Českou republiku (žadatele ani koordinační subjekt) představovat nadbytečné transakční a administrativní náklady na rozdíl od přímé národní redistribuce financí, resp. zřízení národního fondu, který by zohledňoval různé dekarbonizační trajektorie, různorodou socioekonomickou situaci členských států a nákladovou efektivitu dekarbonizace ekonomiky jednotlivých států. **SP ČR navrhuje, aby ČR podpořila vznik Fondu pouze tehdy, pokud přinese podporovaným subjektům v ČR významně více prostředků, než do něj ČR přímo nebo nepřímo vloží.**

V případě vzniku Fondu je potřeba zajistit dostatečnou flexibilitu Fondu i Plánu, aby byly efektivně využity všechny jeho prostředky. Zároveň je účelné zajistit, aby bylo možné maximálně využít stávající běžící programy podpory (např. kotlíkové dotace, NZÚ) s co nejmenšími úpravami a nebylo nutné vytvářet nové programy.

Chtěli bychom také vědět, jak budou zajištěny požadavky na transformaci odvětví nově zahrnutých do EU ETS? V případě dopravy by prostředky Fondu měly být navýšeny a zaměřeny také na podporu rozvoje čisté mobility či transformaci automotive a návazných odvětví (např. reskilling a upskilling zaměstnanců).